

STRATIŠTE NA JELENŠČAKU KOD SAMOBORA STRIJELJANA DVA KAMIONA ZAROBLJENIKA (Udbaš rekao: “Zaklao sam kao prasicu tabornicu iz Dugog Sela”)

Jelenščak Samobor

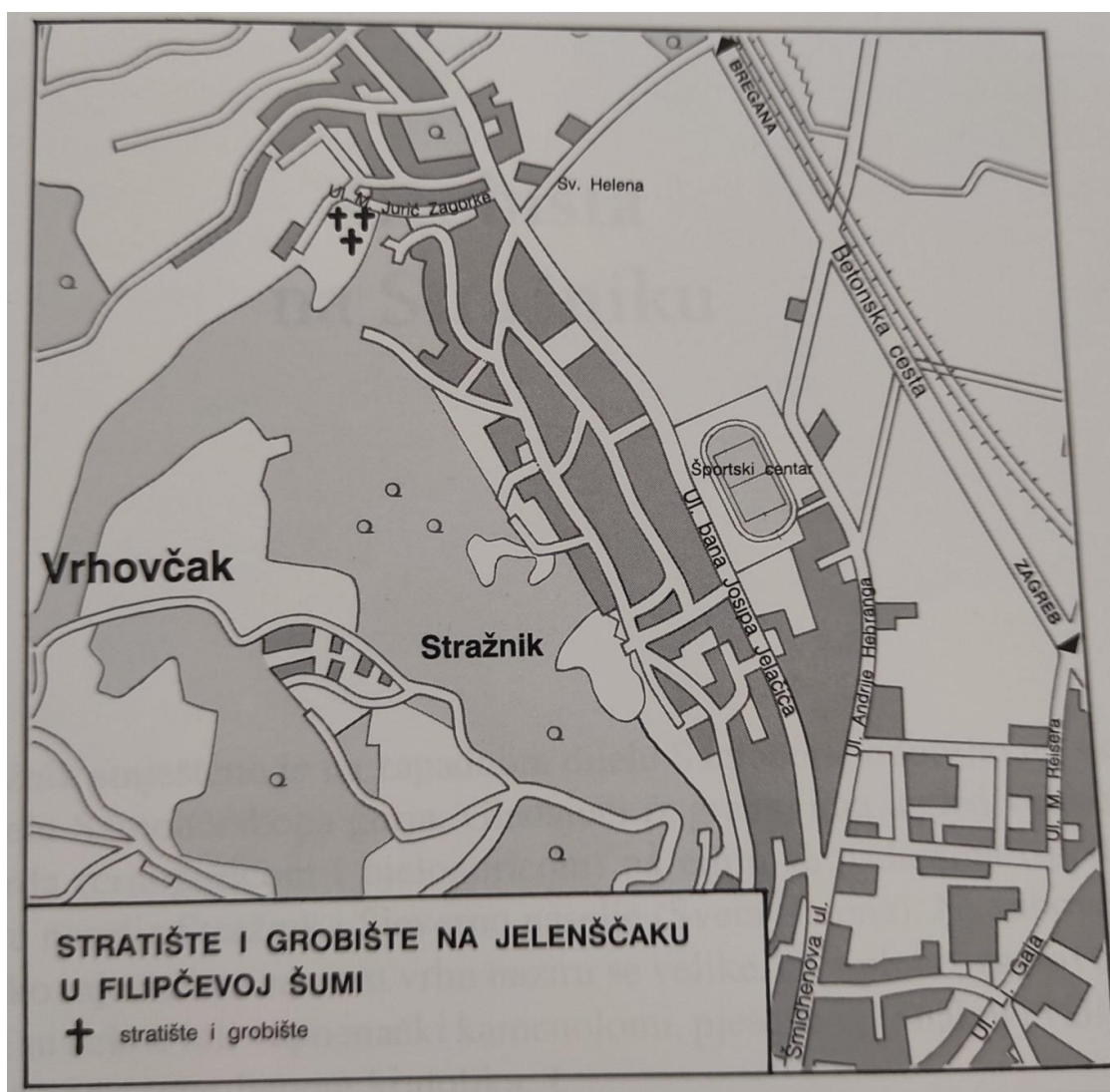

Stratište i grobište na Jelenščaku u Filipčevoj šumi

U Jelenščaku kuda prolazi električni vod visokog napona, u podnožju Filipčeve šume, zbivali su se tragični događaji za hrvatski puk. Zelena šuma na jednoj strani padine, a na drugoj prekrasni vinogradi (Pušina i Jelenščak) pružali su, a pružaju i danas, osjećaj pitomosti i ljepote ovoga dijela samoborskoga kraja. Proljeće je i kraj rata. Svi se radovahu miru i povratku kući. Umjesto mira dođe preokret. Sve se okrenulo naopako. Ljudi postadoše gori nego što bijahu u ratu.

Zavlada strah i trepet po dolasku onih što baciše kokardu i staviše petokrake na kape. Sve je utihnulo. Ljudi se uvukoše u kuće. Noću se čuju samo pucnji i rafali. Po pustim samoborskim ulicama iz privremenih zatvora odvođe skupine ljudi vezanih ruku, u nepoznato. Starom cestom prema Bregani kretali su se kamioni s logorašima. Kod današnjeg transformatora u Svetoj Heleni kamion naglo skreće ulijevo poljskim putom u Jelenščak, prema Filipčevoj šumi. Mjesto je udolina, s tri strane omeđena strmim padinama. Svaki pokušaj bijega tu je nemoguć.

Očevici kažu da su zatočenike tu dovozili kamionima iz logora Kerestinec. Čak su si i grobne jame morali sami iskopavati. U blizini sadašnjega Športskog centra Samobor bijaše nekad Urljeva ciglana. Pod naoružanom pratnjom stigla je tamo skupina zatočenika. Podijele im lopate. Zapovjednici su im govorili da kopaju jame za električne stupove. Od živih svjedoka navodimo gospodina M. iz Vrhovčaka, koji tvrdi da je na mjestu zločina vidio mnoštvo razbacanog papira, slika, dokumenata, vojnih knjižica. U jednoj podignutoj knjižici našao je podatke za domobranskog vodnika, rodnom iz Osijeka.

Stradalnike su najprije mučili, tukli maljem, a potom ih strijeljali. Jedan očevidac koji je pokapao ubijene čuo je od udbaša ove riječi: “Zaklao sam kao prasicu tabornicu iz Dugog Sela.” Dragocjene podatke o mjestu ukopa dala nam je gospođa A. R. iz naselja Sveta Helena. U Ulici Tatjane Marinić, u dvorištu jedne kuće u gradnji pokopano je 9 njemačkih vojnika. Pokopali su ih Franjo i Martin Kodrić i Franjo Planine, vincelir gospodina Stanka Bučara. U voćnjaku gospodina Marijana Šošarića, pod jabukom, pokopan je jedan njemački vojnik. Pokopao ga je težak gospodina Šošarića. Na okućnici gospodina Vida Vrbančića u Svetoj Heleni počiva domobran Filip Grdović iz Golog Vrha. Pokopao ga je Slovenac Špilek. Na gradilištu gospodina Miroslava Penića bio je pokopan Vukovarac, član Ustaške vojnice, Zvonimir Ivezić. Mrtvoga je pronašla gospođa Stanić, a braća Kodrići su ga pokopali. Grob su redovito održavali gospoda Kodrići i gospođa svjedokinja A. R., sve dok gospodin Penić nije izgradio kuću. Prema izjavi svjedokinje A. R., najmanje dva kamiona vojnika dopremana su noću na strijeljanje. Ona je čula brujanje motora i pucnjeve jer je stanovala u blizini stratišta, a sutradan je pronašla i svježe humke.

Eto, tako su razasrti posvuda grobovi hrvatskih branitelja koji očekuju dostojan pokop.

Izvor: Stjepan Herceg, Samobor mali Bleiburg 1945., Samobor, 1996.

Uredništvo/komunistickizlocini.net